Publicat pe (https://www.bnm.md)

15.05.2023

Raportul asupra inflației nr. 2, 2023

Guvernatorul BNM, Octavian Armașu prezintă Raportul asupra inflației nr.2, 2023

- Raportul asupra inflației nr. 2, 2023 [1]
- Prezentarea Raportului asupra inflației nr.2, 2023 [2]

Sumar

Tendința descendentă a ratei anuale a inflației de la finele anului precedent a continuat în primele luni ale anului curent. În același timp, în trimestrul I 2023 rata anuală a inflației a fost superioară valorii anticipate în Raportul asupra inflației, februarie 2023. Astfel, rata anuală a inflației s-a diminuat de la 30,2 la sută în luna decembrie 2022 până la 22,0 la sută în luna martie 2023. Ca rezultat, similar perioadei anterioare, în trimestrul I 2023, rata anuală a inflației s-a plasat în continuare peste limita superioară a intervalului de 5,0 la sută ±1,5 puncte procentuale. Totodată, rata medie anuală a inflației a constituit 25,1 la sută în trimestrul I 2023, fiind cu 7,0 puncte procentuale inferioară celei din trimestrul precedent. Dinamica respectivă a fost susținută de efectul perioadei de bază din anul precedent. Totuși, valoarea actuală încă mare a ratei anuale a IPC reflectă efectul presiunilor inflaționiste pronunțate din anul precedent asociate, preponderent, ajustărilor de tarife, efectelor secundare din partea acestora, consecințelor războiului din Ucraina, precum și condițiilor secetoase din vara precedentă. În același timp, presiuni inflaționiste suplimentare la începutul

anului curent au fost exercitate de ajustarea accizelor. Conform estimărilor, cererea modestă a exercitat presiuni dezinflaționiste în a doua parte a anului 2022 și la începutul anului curent, contribuind la temperarea influenței factorilor sus-menționați. Totodată, dinamica ratei de schimb a generat un impact dezinflaționist la evoluția inflației la începutul anului curent. În primele luni ale anului a continuat tendința descendentă a ratei anuale a prețurilor în industrie, conturând astfel premise pentru temperarea presiunilor acestora asupra prețurilor unor subcomponente ale IPC în perioada următoare. Tendința descendentă a ratei anuale a IPC va continua în perioada următoare în condițiile unei cereri interne modeste, scăderii tarifului la energia electrică, precum și ale unui efect al perioadei de bază ridicate din anul precedent. Situația tensionată în regiune și riscurile escaladării acesteia, volatilitatea sporită a prețurilor la resursele energetice și modalitatea de ajustare a tarifelor mențin incertitudinea pronunțată aferentă prognozei pe termen scurt și mediu a inflației.

Începutul anului 2023 a consemnat o creștere mai accelerată a activității economice la nivel mondial. Riscurile inițiale privind aprofundarea crizei energetice în Uniunea Europeană în perioada sezonului rece 2022-2023 nu s-au adeverit, în condițiile în care temperaturile relativ ridicate și eforturile de economisire au diminuat semnificativ din consumul de gaze naturale în Europa. La începutul lunii aprilie 2023, capacitatea de stocare a Uniunii Europene era de 55,7 la sută, cel mai ridicat nivel de la începutul lunii aprilie de după 2011, potrivit organizației industriale Gas Infrastructure Europe. Cotațiile petroliere au avut o volatilitate redusă comparativ cu anul 2022, diminuându-se la semnalele privind criza unor bănci din SUA și Elveția și la nesatisfacerea anticipărilor privind creșterea rapidă a cererii din China. Totodată, la începutul lunii aprilie 2023, OPEC+ a decis diminuarea suplimentară cu 1,66 milioane barili/zi (mbz) a producției de petrol (în total 3,66 milioane barili/zi), ceea ce a împins cotațiile petroliere peste 85 USD/baril. Cotațiile la fertilizanți, metale și la produsele agroalimentare au continuat să se reducă pe fundalul cererii scăzute și a unei oferte satisfăcătoare, dar și ca rezultat al bazei înalte din anul precedent. Conform FAO, indicele prețurilor internaționale la produsele alimentare a scăzut în luna martie cu 20,5 la sută în bază anuală. Diminuarea presiunilor proinflaționiste a condus la menținerea sau scăderea ratelor dobânzilor în economiile emergente și la creșteri mult mai reduse a acestora în economiile avansate. Sistemul Rezervelor Federale a majorat în martie 2023 intervalul ratelor dobânzilor cu 0,25 puncte procentuale, până la 4,75-5,0 la sută, iar Banca Centrală Europeană cu 0,5 puncte procentuale, până la 3,5 la sută. Economia regională a continuat să fie afectată de războiul din Ucraina, precum și de cutremurul devastator din Turcia din 6 februarie 2023.

După stagnarea din prima jumătate a anului 2022, activitatea economică a înregistrat un declin pronunțat în a doua parte a anului. În acest fel, în trimestrul IV 2022 PIB s-a contractat cu 10,6 la sută comparativ cu perioada similară a anului 2021, după scăderea cu 10,3 la sută din trimestrul III 2022. Această dinamică a fost, totuși, ușor superioară celei anticipate în cadrul Raportului asupra inflației, februarie 2023, ca urmare a unei cereri interne mult mai modeste cauzate, preponderent, de scăderea veniturilor reale ale populației și de unele condiții mai restrictive pentru creditare, precum și de incertitudinea sporită din regiune. Totodată, un impact negativ a fost determinat și de condițiile agrometeorologice mai puțin favorabile din vara anului precedent, fapt ce a generat un rezultat agricol modest. Seria ajustată sezonier reflectă, totuși, o creștere de 2,9 la sută a PIB comparativ cu trimestrul III 2022. Per ansamblu, în anul 2022 PIB s-a diminuat cu 5,9 la sută comparativ cu anul 2021. În acest context, conform estimărilor, presiunile din partea cererii agregate asupra prețurilor au exercitat un impact dezinflaționist în perioada respectivă.

Din perspectiva utilizărilor, în trimestrul IV 2022 consumul gospodăriilor populației și-a accentuat declinul. Scăderea consumului a fost susținută de diminuarea venitului disponibil al populației în termeni reali pe fundalul creșterii prețurilor, dar și al unor condiții mai restrictive de creditare. Pe de altă parte, la finele anului 2022 consumul final al administrației publice s-a majorat. Formarea brută de capital în perioada de

referință a generat un impact negativ asupra dinamicii PIB. Atât exporturile, cât și importurile au înregistrat o tendință de creștere la finele anului 2022. Pe grupe de mărfuri, exporturile, în USD, s-au majorat, preponderent, datorită componentei produse minerale. Dinamica exporturilor a fost susținută de evoluția reexporturilor, iar exporturile de mărfuri autohtone au generat un impact negativ. Majorarea importurilor, similar perioadelor precedente, se datorează, preponderent, componentei produse minerale. Pe categorii de resurse, scăderea PIB în trimestrul IV 2022 a fost determinată, în principal, de evoluțiile din majoritatea sectoarelor economiei. Cele mai pronunțate contribuții negative au fost generate de dinamica agriculturii, industriei, comerțului și transporturilor, precum și de sectorul social. După tendința descendentă din trimestrul III 2022, în trimestrul IV 2022, atât populația economic activă, cât și cea ocupată a înregistrat o creștere. Rata șomajului s-a majorat pronunțat, în timp ce rata subocupării a conturat o tendință ușor ascendentă.

În trimestrul I 2023, veniturile bugetului public național au consemnat creșteri, fiind cu 19,4 la sută peste nivelul înregistrat în perioada similară a anului 2022. Cheltuielile bugetului public național s-au majorat, fiind cu 21,9 la sută peste nivelul înregistrat în trimestrul I 2022. Totodată, pe piața valorilor mobiliare de stat alocate pe parcursul trimestrului I al anului 2023, ratele dobânzilor s-au menținut pe trendul de descreștere.

În trimestrul I 2023, lichiditatea excesivă a însumat 11,7 miliarde lei, fiind în creștere față de trimestrul precedent cu 6,4 miliarde lei.

Agregatele monetare în trimestrul I al anului 2023 au înregistrat ritmuri anuale de creștere mai accentuate față de trimestrul precedent, în mare parte, datorită depozitelor în moneda națională.

Pe parcursul trimestrului I 2023 au avut loc două ședințe ale Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la deciziile de politică monetară. Ca urmare a evaluării balanței riscurilor interne și externe și a perspectivelor inflației pe termen scurt și mediu, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei, la ședințele din 7 februarie 2023 și 20 martie 2023, a hotărât micșorarea ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară cu câte 3,0 puncte procentuale consecutiv, până la nivelul de 14,0 la sută anual.

Ratele medii ale dobânzilor aferente soldului la creditele în moneda națională au înregistrat creșteri în comparație cu trimestrul precedent cu 0,85 puncte procentuale, iar la depozite – cu 1,83 puncte procentuale. Ratele medii ale dobânzii la creditele și depozitele în valută, la fel, s-au menținut pe un trend de creștere.

Runda curentă de prognoză se bazează pe un context economic internațional mai bun, comparativ cu rundele precedente, dar sub nivelul potențial și cu multe riscuri și incertitudini. Perspectivele economiei mondiale sunt umbrite de creșterea ratelor dobânzilor în economiile avansate și de recuperarea relativ lentă a cererii din China. Prețurile internaționale se diminuează comparativ cu maximele din anul precedent în urma dispersării riscurilor, dar și a unui consum redus față de oferta potențială pe multe segmente. Comparativ cu rundele precedente de prognoză, când criza energetică din Europa prevestea perspective foarte sumbre, în special la nivel regional, în runda curentă de prognoză perspectivele de creștere a economiei zonei euro sunt mai optimiste. De menționat că economia regională este afectată în continuare de războiul din Ucraina.

Rata anuală a inflației va continua o tendință descendentă rapidă pe parcursul anului curent și, ulterior, relativ stabilă până la sfârșitul perioadei de prognoză[1]. Inflația va reveni în intervalul de variație al țintei în trimestrul IV 2023 și se va menține până la sfârșitul orizontului de prognoză. Ritmul anual al inflației de bază se va diminua rapid pe parcursul anului curent, după care va spori pe parcursul anului viitor și se va diminua ușor la finele orizontului de prognoză[2]. Rata anuală a prețurilor produselor alimentare va urma o

tendință descendentă până în trimestrul I 2024, stabilizându-se ulterior. Ritmul anual al prețurilor reglementate se va diminua esențial pentru întreaga perioadă de prognoză. Rata anuală a prețurilor la combustibili va continua să se diminueze semnificativ în primele două trimestre consecutive de prognoză, după care va spori ușor până în trimestrul II 2024, stabilizându-se ulterior.

Cererea agregată va fi negativă pe parcursul anului curent și primul trimestru al anului viitor din cauza deteriorării finanțării consumului casnic, a cererii externe negative, a scăderii producției agricole din anul trecut, dar și a condițiilor monetare restrictive. Impulsul fiscal va atenua descreșterea cererii agregate și va determina o cerere agregată pozitivă începând cu trimestrul II al anului viitor.

Condițiile monetare reale pentru cererea agregată vor fi semnificativ restrictive pentru întreaga perioadă de prognoză.

Prognoza actuală a inflației, față de cea din raportul asupra inflației anterior[3], a fost revizuită în sens descendent pentru întreaga perioadă comparabilă[4]. Prognoza actuală a ritmului anual al inflației de bază a fost revăzută în sens descendent până la sfârșitul anului curent și trimestrul IV al anului viitor și în sens ascendent pentru primele trei trimestre ale anului viitor. Ritmul anual al prețurilor produselor alimentare a fost revăzut nesemnificativ pe întreaga perioadă comparabilă. Prognoza actuală a ratei anuale a prețurilor reglementate este revizuită în sens descendent, cu excepția primelor două trimestre consecutive și ultimul trimestru al perioadei comparabile. Prognoza ritmului anual al prețurilor la combustibili a fost diminuată pe întreaga perioadă comparabilă, cu excepția trimestrului II 2024.

---

1. Trimestrul I 2025.
2. Trimestrul II 2023 – trimestrul I 2025.
3. Raport asupra inflației, februarie 2023.
4. Trimestrul II 2023 – trimestrul IV 2024.

Vezi și

Tag-uri
inflatie [3]
prognoza inflației [4]
mediul extern [5]
Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Națională a Moldovei [6]
raportul asupra inflatiei [7]
raport asupra inflatiei [8]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/raportul-asupra-inflatiei-nr-2-2023

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/RI_mai_2023_ISBN.pdf [2] https://www.bnm.md/files/PREZENTARE PUBLIC_15 mai 2023.pdf [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=inflatie [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=prognoza inflației [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=mediul extern [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Națională a Moldovei [7] https://www.bnm.md/ro/search?

hashtags[0]=raportul asupra inflatiei [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=raport asupra inflatiei